

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler:	Unni Fremmerlid	Arkiv:	A13 &13
Arkivsaksnr:	05/00009		
Løpenummer:	000016/05		

9

19
Utvalg
Driftsstyret

BARNEHAGELOV - HØRING MERKNADER FRA ARENDAL KOMMUNE Bilag i saken:

- t 1. Gjeldende barnehagelov av 05.05.95.
- t 2. Sammendraget i høringsnotatet s.7-9.
- t 3. Bakgrunn for endringsforslagene s. 10-13.
- t 4. Hva slags lov bør barnehageloven være? s 18-19.
- t 5. Forlag til ny barnehagelov.

./.

Bakgrunn for saken:

Barne- og familiedepartementet har sendt ut utkast til ny barnehagelov på høring. Kommuner er en av høringsinstansene, og frist for tilbakemelding er satt til den 10.01.05.

Mål med ny barnehagelov.

Hovedformålet med barnehageloven er å bidra til at barn får omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Regelverk skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for mest mulig lokal utforming av kvalitetskrav mv.

Vurdering:

Generelt.

Høringsnotatet kommer i en tid hvor vi er i gang med å gjennomføre barnehagereformen med etablering av nye barnehageplasser, lav foreldrebetaling og et år før statlige midler til barnehager legges inn i rammeoverføringer til kommunene. Foreldrebetaling trinn 2 var tenkt innført fra 01.08.05, men er utsatt da målet om full behovsdekning ikke er nådd. Når målet om full behovsdekning er nådd vil foreldrebetalingen bli ytterligere redusert. En lavere pris på barnehagetilbudet vil sannsynligvis føre til en økning i etterspørsel på plasser særlig for barn under 3 år. Det vil med andre ord ta noe tid før sektoren er fullt utbygd, men fra 2006 får kommunene finansieringsansvaret for sektoren. I høringsnotatet foreslås det å ta bort normen til leke- og oppholdsareal, men kommunenes sentralforbund mener at arealnormen bør videreføres i hvert fall inn til barnehagereformen er fullfinansiert av staten og finansieringen lagt inn i inntektssystemet til kommunene. Kommunene er pålagt økonomisk likebehandling av alle barnehager, og i vår kommune er det store flertallet private barnehager. Private barnehager får dekket ca 80% av driftsutgiftene med offentlig midler. Før ansvaret for

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Unni Fremmerlid
Arkivsaksnr: 05/00009
Løpenummer: 000016/05

Arkiv: A13 &13

barnehagesektoren legges til lokalt nivå må kommunene forutsette at barnehagereformen er fullfinansiert fra staten slik at standarden kan opprettholdes på dagens nivå.

Gjennom ny barnehagelov slik det legges opp til vil kommunene kunne fastsette hvilke normer og krav som skal gjelde for godkjenning av barnehager. Kommunen må få klare fullmakter i denne sammenheng og også å kunne stille de samme kravene til private barnehager da de private barnehagene får så stor offentlig støtte. Kommunens rolle i denne sammenheng må tydeliggjøres i ny barnehagelov. Det vil være viktig at den enkelte kommune igjen tydeliggjør sine krav og normer til barnehagene.

Forslaget til ny barnehagelov har hovedendringer på følgende punkter i forhold til dagens lov:

1. Innholdsbestemmelsen utvides.
2. Barns rett til medbestemmelse foreslås synliggjort i en egen bestemmelse.
3. Plikten til å søke om godkjenning foreslås skjerpet.
4. Reglene om kommunens behandling av godkjenningssøknader foreslås endret.
5. Dagens bestemmelser om rett til prioritet ved opptak foreslås noe utvidet.
6. Fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås endret.
7. Flere forslag i forhold til barnehagens ledelse og kompetanse.
8. Forslag på 2 hovedalternativer med tilhørende underalternativer (2) i forhold til øvrig bemanning i barnehagen.

I tillegg er det mindre justeringer på andre punkter som blant annet går på Foreldreråd og Samarbeidsutvalg og barnehagens vedtekter.

Et eget høringsutkast om saksbehandlingsregler for opptak i barnehager vil komme, og vil inngå i arbeidet med en ny Odelstingsproposisjonen.

Punktene 4, 7 og 8. behandler forhold som går på regler i forhold til godkjenning, barnehagens ledelse og øvrig bemanning i barnehager. Vi har valgt å behandle disse punktene først. Departementet ønsker særlig tilbakemelding på punkt 8.

4. Regler for kommunens behandling i godkjenningssaker.

Kommunen er tillagt det overordnede ansvaret for barnehagetilbud i kommunen, og skal arbeide for at det samlede barnehagetilbudet er faglig godt og i samsvar med brukeres behov.

Kommunen har et ansvar for full behovsdekning dvs. at alle som ønsker skal få tilbud om plass.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Unni Fremmerlid
Arkivsaksnr: 05/00009
Løpenummer: 000016/05

Arkiv: A13 &13

I dag har virksomheter som tilfredsstillende krav til barnehage rett til godkjenning. Denne retten til godkjenning kan vanskeliggjøre kommunens arbeid med å tilpasse det totale barnehage tilbudet til befolkningens ønsker og behov da kommunen ikke gis mulighet til å foreta en helhetlig vurdering av behovet for flere barnehageplasser i forhold til det eksisterende tilbudet. I Arendal kommune tenker vi oppvekst for barn i et 0 -16 års perspektiv, og har fokus på at barn skal få tilbud i sitt nærmiljø. Private barnehager får betydelig offentlige midler og da bør det offentlige ha styring over hvor nye barnehageplasser skal etableres særlig når kommunene får finansieringsansvaret for barnehagene i 2006. Dersom staten opprettholder den frie etableringstretten, må kommunene ved etablering utover full barnehagedekning sikres økonomisk ved finansieringsordninger.

I det nye lovforslaget tas kommunens rett til å fastsette barns leke- og oppholdsareal bort, men kommunen skal avgjøre søknader om godkjenning etter en vurdering av barnehagenes egnethet i forhold til formål og innhold. Kommunen kan sette begrensninger til driften i forhold til antall barn, alder på barn og oppholdstid ut fra lokalenes egnethet. Dette forutsettes å gjelde for alle barnehager slik at alle behandles likeverdig og alle må forholde seg til de samme kravene som kommunen fastsetter.

Det blir kommunen som barnehagemyndighet som skal vurdere bemanningsplanen ved godkjenning om den tilfredsstillende barnehageloven. Da de private barnehagene får dekket ca 80% med offentlige tilskudd til driften må kommunen kunne stille krav i forhold til bemanning også for disse barnehagene.

7. Barnehagens ledelse og bemanning.

Barnehageeier har ansvaret for at barnehagen ledes i samsvar med barnehageloven med forskrifter.

Det legges opp til 2 forslag i høringsnotatet.

Alternativ A.

Krav om forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Det åpnes for at andre personer enn utdannet førskolelærer kan være leder (styrer) for barnehager.

Ved alternativ A vil eier ved ansettelser kunne foreta en samlet vurdering av hvilken søker som er best i stand til å ivareta den daglige ledelsen av barnehagen ut fra lokale krav ved godkjenningen. Det bør være kommunen som her setter kompetansekrav til personalet også til de private barnehagene da det offentlige driftstilskuddet er på ca 80 %. Dersom private barnehager ikke får søkere som tilfredsstillende kravene må det søkes om dispensasjon til kommunen som behandler søknaden.

Alternativ B.

Det hjemles i loven at daglig leder skal ha utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med tillegg av ett års videreutdanning i barnehagepedagogikk. Her ligger det en videreføring av dagens utdanningskrav.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Unni Fremmerlid
Arkivsaksnr: 05/00009
Løpenummer: 000016/05

Arkiv: A13 &13

8. Barnehagens øvrige bemanning.

Departementet har lagt fram 4 forslag i høringsnotatet.

Forslag A, B og C innebærer krav om at bemanningen skal bestå av førskolelærer og annet personale, mens forslag D innebærer kun et generelt krav om at bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

I forslagene A, B og C videreføres anledningen til å søke om dispensasjon fra et ev. utdanningskrav dersom det ikke kan skaffes personer med førskoleutdanning.

Forskjellene i forslagene A og B ligger også i antall barn per førskolelærer. Her ligger et (ulikt) antall barn per førskolelærer. I forslagene C og D går det på barnegruppenes størrelse at den skal være hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

I og med at private barnehagene får som tidligere nevnt stor offentlig støtte og kommunen får finansieringsansvaret for sektoren må kommunen kunne sette samme kompetansekrav til private som til kommunale barnehager.

Andre endringer i høringsnotatet.

1. Innholdsbestemmelsen utvides.

Forslaget innebærer at barnehager får et utvidet ansvar for å tilrettelegge et godt tilbud for alle barn og ivareta ulike grupper av barn. Begreper som livslang læring, likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse og forståelse for bærekraftig utvikling brukes her.

2. Barns rett til medbestemmelse.

Høringsnotatet følger her opp FNs barnekonvensjon artikkel 3,12 og 13. Det ligger her en forståelse av at barn bør være deltakende med i en demokratisk prosess i samsvar med barnas alder og modenhet i forhold til barnehagens daglige virksomhet.

Dette punktet er positivt da det gir barn en rett til å gi uttrykk for sitt syn og aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

3. Plikten til å søke godkjenning skjerpes.

Bestemmelsen innebærer at eier av en tilsynsordning ikke selv kan velge om virksomheten skal søke godkjenning som barnehage. Hensikten med innskjerpingen er å sikre at barn ikke skal være i institusjonspregede heldagstilbud uten pedagogiske forsvarlige rammer. For brukere (foreldre) er det positivt at store barnepassvirksomheter drives innenfor barnehagelovens rammer med den lovpålagte kvalitetssikring og de krav til pedagogisk innhold dette innebærer.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler:	Unni Fremmerlid	Arkiv:	A13 &13
Arkivsaksnr:	05/00009		
Løpenummer:	000016/05		

5. Prioritet ved opptak.

For barn med nedsatt funksjonsevne (barn med funksjonshemming) videreføres rett til prioritet ved opptak dersom barnet tilhører barnehagens opptakskrets. Punktet om at barn med nedsatt funksjonsevne skal ha nytte av barnehageoppholdet foreslås fjernet. Fjerning av dette punktet synes rimelig da foreldre ikke vil søke om barnehageplass for sitt barn dersom de ikke mener at barn vil ha utbytte av tilbudet. Det skal fortsatt foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Et annet nytt punkt under prioritet til opptak er at barn hvor det er fattet vedtak etter lov om barnevernstjenester §§ 4-12 og 4- 4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak i barnehage. Dette omfatter barn hvor det er fattet vedtak om omsorgsovertakelse og barn hvor barnehageplass er innvilget som frivillig hjelpetiltak.

En rett til prioritet medfører at barnehagen må ta inn barn uten å kunne vurdere om barnet passer inn eller om det vil kreve ekstra ressurser. I praksis blir ofte disse barna gitt et tilbud da det dreier seg om barn i en spesiell livssituasjon

Det foreslås at kommunen skal ha det praktiske og økonomiske ansvaret for barn som har fortrinnsrett på grunn av vedtak etter barnevernloven. Kommunen må få rammebetingelser som gjør at dette kan gjennomføres.

6. Fra tilsyn til tilsyn og veiledning.

Overskriften foreslås endret for å vektlegge viktigheten av veiledningsrollen.

Det foreslås ingen endringer vedrørende kommunens ansvar for å føre tilsyn med den enkelte barnehage.

Nytt i lovforslaget er oppheving av fylkesmannens adgang til å føre tilsyn med den enkelte barnehage. I stedet skal fylkesmannen føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Alternative løsninger:

Driftsmessige konsekvenser av rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Unni Fremmerlid
Arkivsaksnr: 05/00009
Løpenummer: 000016/05

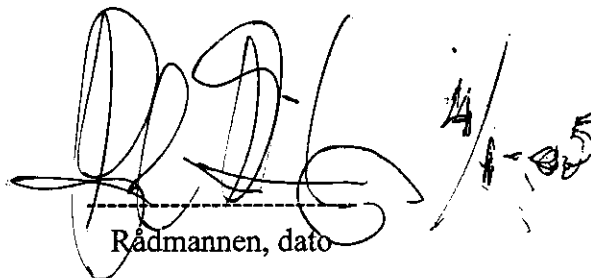
Arkiv: A13 &13

Arendal driftsstyre slutter seg til ovennevnte merknader til Høringsnotatet om ny barnehagelov.

Driftsstyret vil understreke viktigheten av at kommunene selv får ansvar for utforming, kompetanse og bemanning i kommunale barnehager. Da det offentlige har et betydelig finansieringsansvar for driften av de private barnehagene, må kommunenes myndighet i denne sammenheng også omfatte disse barnehagene. Dette må hjemles tydelig i lovverket.

En fullfinansiering av barnehagereformen basert på dagens normer og krav må være en forutsetning for en omlegging av den økonomiske overføringsordningen til kommunene.

Dersom staten velger å opprettholde den frie etableringsretten må kommunene sikres økonomisk ved finansieringsordninger fra staten også ved etableringer ut over full behovsdekning i samsvar med etablerte nye plasser.

A large, stylized handwritten signature in black ink is written over a horizontal dashed line. To the right of the signature, the date '4/1-05' is handwritten in black ink.

Rådmannen, dato